Trafikförvaltningen
Verksamhetsstyrning och ekonomi

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-05-21

Ärende
TN 2019-0447

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Catarina Strömsten
08-786 35 51
catarina.stromsten-falkenmark@sll.se

Trafiknämnden
2019-06-18, punkt 19

Svar på Socialdemokraternas skrivelse, 2019-03-18, angående revisorernas granskning av kostnaderna i kollektivtrafiken

Ärendebeskrivning

Socialdemokraterna har inkommit med en skrivelse med anledning av landstingsrevisorernas projektrapport nr 12/2018, Kostnaderna i kollektivtrafiken. Socialdemokraterna lyfter allvaret i att revisionen i en ny rapport återigen gör bedömningen att trafiknämnden inte tar ansvar för att investeringsverksamheten sker inom ramen för en långsiktigt god ekonomisk hushållning. Socialdemokraterna ser kritiken mot att regionstyrelsen ska ha brustit i sin uppsynsplikt genom att inte efterfråga långsiktig ekonomisk påverkan av investeringar som minst lika allvarlig.

Socialdemokraterna har ställt ett antal specificerade frågor till förvaltningen som besvaras i detta tjänsteutlåtande.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt nedanstående underlag

- Socialdemokraternas skrivelse angående revisorernas granskning av kollektivtrafikens kostnader, 2019-03-18.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att godkänna föreliggande förslag till tjänsteutlåtande som svar på Socialdemokraternas skrivelse

att förklara paragrafen omedelbart justerad

Förslag och motivering

Trafikförvaltningens svar på frågor ställda i skrivelsen

Fråga 1: Givet de långsiktiga ekonomiska bedömningar som finns, har trafiknämndens ordförande rätt i att revisorerna ”sladdat” och har fel i bedömningen att nämndens ekonomi ur ett tioårigt perspektiv riskerar att bli negativt?

Trafiknämnden genomför stora investeringar inom kollektivtrafiken bland annat med anledning av Stockholmsförhandlingen och Sverigeförhandlingen.

Nämnden har i uppdrag att bedriva ett kontinuerligt arbete med att effektivisera avtal och verksamhet så att kostnader hålls nere samtidigt som kollektivtrafiken kan vidmakthålla sin goda kvalitet. För att bidra till målet om att frigöra skattepengar till kärnverksamheten ska trafiknämnden ta fram en effektiviseringsplan.

Förvaltningen anser att nämnden säkerställer förutsättningarna för prioritering, effektivisering och kontroll över den långsiktiga kostnadsutvecklingen i kollektivtrafiken genom att följa kommunallagen, regionens reglemente och regionledningskontorets och regionstyrelsens riktlinjer, principer och anvisningar.

Verksamhetsanslag och biljettintäkter är viktiga nyckelfaktorer som påverkar de ekonomiska förutsättningarna för trafikförvaltningen och kräver långsiktig planering. Det växande kollektivtrafiksystemet innebär fortsatt höga krav på ekonomisk hushållning och kontinuerligt effektiviseringsarbete för att klara av att i framtiden hantera de kostnader som följer av dagens och morgondagens investeringar.

Fråga 2: Stämmer det att förvaltningen har långsiktiga ekonomiska analyser som inte delgetts nämnden? I så fall av vilka skäl?

Den 10-årskalkyl förvaltningen tar fram årligen för att säkerställa att respektive års verksamhetsplan med investeringsplan ryms inom det ekonomiska utrymmet som antaganden om anslagsutveckling, prisjusteringar och löpande effektiviseringar ger är ett arbetsdokument. Kalkylen tas fram för att pröva olika scenarier. Detta har delgetts nämnden i budgetdokument, årsrapporter och delårsrapporter.

Fråga 3: Delas revisorernas uppfattning att regionstyrelsen inte efterfrågat långsiktig ekonomisk påverkan av investeringar?

Förvaltningens bedömning är att Regionstyrelsen utifrån befintlig rapportering i budget, årsrapport, delårsrapport och investeringsbeslut sammantaget med strategiska dokument kan skapa en förståelse för den troliga ekonomiska utvecklingen som är tillräcklig för att kunna ta ett övergripande ansvar för den långsiktiga ekonomiska utvecklingen på regionnivå.

Enligt reglemente tillkommer det regionstyrelsen att vara det ledande politiska förvaltningsorganet som har ett helhetsansvar för regionens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Det är i huvudsak på regionnivå som en samordnad investeringsplanering med ett säkerställande av en balanserad ambitionsnivå och samordnad styrning av en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling samt ett säkerställande av finansiering kan ske.

Fråga 4: Har regionstyrelsen ställt relevanta krav på långsiktiga analyser av tillkommande investeringsbehov?

Förvaltningen anser att en kontinuerlig hanteringsordning för identifiering, bedömning och prioritering av tillkommande investeringsbehov till stora delar redan är på plats i och med investeringsstrategi, budgetanvisningar och övriga styrande dokument och anvisningar från regionen. I budgetens bilaga 3 görs en bedömning av investeringsobjektens (TF och FUT) resultatpåverkan som även inkluderar påverkan på intäkter och driftkostnader.

Förvaltningens bedömning är att fullmäktige utifrån befintlig rapportering i budget, årsrapport, delårsrapport och investeringsbeslut sammantaget med strategiska dokument kan skapa en förståelse för den troliga ekonomiska utvecklingen som är tillräcklig för att kunna ta ett övergripande ansvar för den långsiktiga ekonomiska utvecklingen på regionnivå.

Trafikförvaltningen
Verksamhetsstyrning och ekonomi

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-05-21

Ärende

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Caroline Ottosson
Förvaltningschef

Catarina Strömsten
Chef Verksamhetsstyrning och ekonomi

Trafikförvaltningen
Verksamhetsstyrning och ekonomi

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-05-21

Ärende

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Region Stockholm

1 (2)

SKRIVELSE
2019-03-18

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Trafiknämnden

Angående revisorernas granskning av kollektivtrafikens kostnader

Stockholmregionen växer och kollektivtrafiken behöver byggas ut i en takt som hänger med befolkningsökningen och medger att kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna kan öka. Då måste utbyggnaden ske på ekonomiskt ansvarsfullt och långsiktigt hållbart sätt, där vi säkerställer att investeringar sker i rätt prioriterings- och tidsordning. Risken är annars att kostnaderna växer i en takt som äventyrar regionens ekonomi och att nödvändiga investeringar inte finns på plats när de behövs för att hela kollektivtrafikens kapacitet ska kunna utnyttjas.

Därför är det mycket allvarligt att revisionen i en ny rapport återigen gör bedömningen att trafiknämnden inte tar ansvar för att investeringsverksamheten sker inom ramen för en långsiktigt god ekonomisk hushållning. Minst lika allvarlig är den kritik mot att regionstyrelsen ska ha brustit i sin uppsynsplikt genom att inte efterfråga långsiktig ekonomisk påverkan av investeringar.

Redan 2016 trafiknämnden att stärka styrningen av den långsiktiga kostnadsutvecklingen och löpande efterfråga information om utvecklingen. Revisionen bedömer att detta fortfarande inte är åtgärdat. Till exempel lyfter rapporten fram att trafiknämnden inte del av trafikförvaltningens analys av nämndens ekonomi ur ett tioårigt perspektiv där det framkommer att det ekonomiska resultatet för verksamheten i det längre tidsperspektivet riskerar att bli negativt. Nämnden tar inte heller del av analyserade alternativ för att åstadkomma en ekonomi i balans.

Av revisionens granskning framgår också att det saknas flera miljarder för redan kända tillkommande investeringar med koppling till befintlig kollektivtrafik såväl som till utbyggnaden av nya tunnelbanan, vilka inte har tagits med i nämndens underlag till 2019 års budgetbeslut.

Det är allvarligt att trafiknämnden inte tar del av underlag för den strategiska ekonomiska planeringen inom nämndens ansvarsområde. Detta trots att de investeringar som nämnden beslutar om har kostnadsmässiga konsekvenser som ligger bortom den planeringshorisont nämnden nu tar ställning till.

2019-03-18

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Med anledning av ovanstående vill vi ställa följande frågor till förvaltningen:

- Givet de långsiktiga ekonomiska bedömningar som finns, har trafiknämndens ordförande rätt i att revisorerna ”sladdat” och har fel i bedömningen att nämndens ekonomi ur ett tioårigt perspektiv riskerar att bli negativt?
- Stämmer det att förvaltningen har långsiktiga ekonomiska analyser som inte delgetts nämnden? I så fall av vilka skäl?
- Delas revisorernas uppfattning att regionstyrelsen inte efterfrågat långsiktig ekonomisk påverkan av investeringar?
- Har regionstyrelsen ställt relevanta krav på långsiktiga analyser av tillkommande investeringsbehov?